1835. Nr. 70.

DRENTSCHE COURANT.

DINGSDAG, DEN 1 SEPTEMBER.

's GRAVENHAGE, den 25 Augustus.

Naar men vernomen, zal Z. K. H. prins *Frederik* zich van Dantzig [alwaar hij den 16den met den Keizer van Rusland is aangekomen] naar Kalisch begeven, om bij de groote wapenschouwing tegenwoordig te zijn.

— Z. Exc. de Minister van Koloniën, baron *van den Bosch*, is van zijne reis langs den Rijn in deze residentie teruggekomen.

— Dezer dagen deelden de dagbladen een artikel mede, betreffende de verbeterde regeling der openbare uurwerken. Van eene welonderrigte zijde wordt opgemerkt, dat het slot van dat artikel, gelijk elk deskundige zulks in het oog vallen, onnauwkeurig is. Wel mare, namelijk, dat de zonnewijzers bij deze nieuwe tijdsregeling zouden ter zijde gesteld worden, zijn heeren Gedeputeerde Staten der Provincien integendeel uitgenoodigd, om in de voornaamste steden *nieuwe en naauwkeurige zonnewijzers* door deskundige personen, te doen stellen, ten einde dezelve, met behulp der dagelijksche *tijdsvereveningen*, zoo als die in het Jaarboekje voor het Koningrijk der Nederlanden wordt opgegeven, te doen strekken tot regeling der klokken naar den middelbaren tijd.

— Den 26 Augustus. Uit alle plaatsen komen berigten in wegens de belangstelling, welke bij de viering van 's Konigns verjaring heeft plaats gehad. Te Zwolle is de plegtigheid van dien dag nog verhoogd door de inwijding van het op stads kosten opgerigt monument, ter eere van wijlen den heer *J. ter Pelkwijk*, die zich vooral in de bevordering van het verbeterd lager onderwijs zoo verdienstelijk heeft gemaakt. Het monument is uit ijzer vervaardigd in de fabrijk der heeren *Nederburgh, Nering Bögel en Co.* te Deventer en draagt de algemeene goedkeuring weg.

— Z.K.H. prins *Willem Frederik Hendrik* is den 25sten Junij met het fregat *de Maas* vóór het fort Nieuw-Amsterdam aangekomen, en den volgenden dag, onder het saluut van het fort Zeelandia en van de ter rede liggende schepen, te Paramaribo aan wal gestapt, alwaar Z.K.H door Z. Exc. den Gouverneur, benevens de burgerlijke en militaire overheden, en door de ingezetenen plegtig en met geestdrift ontvangen is. Zr. Ms. brik *de Snelheid* is den 25sten te Suriname gearriveerd.

— De Belgische Kamer der Gedeputeerden heeft eenvoudig, met 54 tegen 39 stemmen, de wet op het hooger onderwijs aangenomen. Bij die wet wordt de academie, welke van wege den Staat in Leuven bestaat, vernietigd, en worden alleen de gouvernementsacademiën in Luik en in Gend behouden, doch al de Jurij, die de studenten moet examineren en de academische graden verleenen, in Brussel residerende. De partij der geestelijkheid is hoogst tevreden met dien uitslag en vermeent, dat alzoo op de vrijheid van het onderwijs het zegel is gedrukt. De liberale revolutionairen beklagen er zich in gelijke mate over, en voorspellen, dat de beide academiën van Luik en Gend spoedig in het verzand zullen geraken, en dat alsdan eene worsteling zal plaats hebben tusschen het onbepaalde theocratische en het onbepaalde liberale onderwijs. De anti-revolutionairen oordeelen, dat bij dien strijd de middelen ontbreken zullen, dat de Roomsche academie spoedig het onderspit zal delven, en dat alsdan het openbaar onderwijs in Belgie aan sterkere banden zal zijn gelegd, dan ooit te voren.

— Den 28 Augustus. Z. E. de Minister van Financien wordt aanstaanden maandag van zijne reis alhier terug verwacht.

— In de Belgische Kamer der Gedeputeerden is beraadslaagd over de wet, waarbij het Belgische Ministerie de bevoegdheid verlangt, om, tegen den zin en letter der constitutie, naar welgevallen, over het verblijf der vreemdelingen in Belgie te kunnen beschikken, en welke bevoegdheid de commissie der Kamer hetzelve voor den tijd van drie jaren wil verleenen. De Minister *de Meróde* heeft bij deze gelegenheid gezegd dat de geest der menigte seder 1830 *niet verbeterd is;* dat het volk het ontzag verliest voor Vorst en Prelaten, en dat men uit dien hoofde meester moet zijn van de vreemden, die zich in Belgie zouden willen nederzetten, om misbruik te maken van de liberaliteit der bestaande constitutie.

LONDEN, den 26 Augustus.

De Hertog van *Nemours* is zondag in deze hoofdstad aangekomen.

— Eergisteren avond heeft het Huis der Lords beraadslaagd over de bepalingen van de zoo hoog

belangrijke Iersche kerk-bill. Het eerste gedeelte derzelve, hetwelk, zoo als bekend is, betrekking heeft op den afkoop der tienden, die nu niet anders dan met geweld van de onwillige bevolking geheven worden, en hetwelk dus strekt, om de geestelijkheid der gevestigde of Protestantsche Kerk op eene veel minder bezwaarlijke wijze in het genot van de inkomsten te stellen, is, met eene enkele verandering in het beheer der geestelijkheid, aangenomen. Het andere gedeelte daarentegen, hetwelk de afschaffing van eenige honderd leeraars-plaatsen in gemeenten, die minder dan 50 Protestanten bevatten, voorschrijft, en beschikkingen over een gedeelte der kerkelijke inkomsten tot andere dan kerkelijke aangelegenheden beheist, is, na eene zeer levendige woordenwisseling, geheel en al verworpen met eene anti-ministeriele meerderheid van 138 tegen 41 stemmen. Voor dat het tot eene stemming kwam, heeft de minister *Melbourne* uitdrukkelijk verklaard, dat, ingeval het bedoelde gedeelte der bill mogt verworpen worden, het ander gedeelte derzelve niet van regeringswege op nieuw aan het Huis der Gemeenten zou voorgedragen worden.

Ofschoon men verwachtte, dat de Lords een zoodanig besluit zouden nemen, heeft hetzelve echter veel indruk gemaakt.

Eenige bepalingen van de bill tot hervorming van de Gemeente-Besturen, welker overweging was uitgesteld, zijn gisteren avond door het Huis der Lords afgehandeld en gedeeltelijk met eene overgroote anti-ministeriele meerderheid gewijzigd in den zin der Behoudende Partij. Morgen zou over het geheel dier bill gestemd worden.

— Ter beurze waren de gevoelens gisteren verdeeld nopens de waarschijnlijke gevolgen van de jongste nederlagen der Ministers in het Huis der Lords; meerendeels scheen men overtehellen tot de meening, dat de Ministers genoopt zouden worden om hun ontslag te nemen.

PARIJS, den 23 Augustus.

Aan de reis van den hertog *de Nemours* naar Engeland wordt geen staatkundig gewigt gehecht. Denkelijk zal die prins, na dat land doorreisd te hebben, eerst in het laatst van November terugkeeren.

— In vele drukkerijen dezer hoofdstad worden petitien aan de Gedeputeerden, tegen de nieuwe wet op de drukpers, geteekend, die, naar het gevoelen der teekenaars, duizende werklieden van hun dagelijks brood zou berooven. Ook de directeurs der schouwburgen zenden petitien tegen de nieuwe wetsontwerpen in.

— De dagbladen uit Madrid, van en tot den 16den, behelzen eenige bijzonderheden nopens de jongste gebeurtenissen daar ter stede. Uit dezelve blijkt, dat de onlusten den 15den des avonds zijn uitgebroken, na den afloop van een stieren-gevecht. Het is de burgerwacht, die, gelijk men algemeen verwachtte, het teeken daartoe heeft gegeven, en wel het derde bataillon, hetwelk, na de dienst bij de kamp-plaats te hebben verrigt, naar de Plaça-mayor is getrokken. De officieren zijn aldaar bijeengekomen en hebben lang onder elkander beraadslaagd, wat te doen, doch het mislukt, dat deze lieden het niet eens hebben kunnen worden, en tot het besluit zijn gekomen, om hunne manschap te ontslaan. Dit is gebeurd, doch de leden der burgerwacht hebben zich verstout weder hereenigd en onder den kreet van *leve de vrijheid! leve de constitutie! te wapen!* hunne geweren gehaald; zij hebben daardoor zoo veel gedruisch gemaakt, dat ook de manschap der drie andere bataillons in beweging is geraakt en zich bij de opstandelingen heeft gevoegd. Inmiddels hebben de troepen der bezetting zich in het Prado vereenigd, maar geene daden van vijandelijkheid tegen de burgerwacht gepleegd, en ook niet belet, dat dezelve zich op de Plaça-mayor heeft gebarricadeerd en voor een aanval der kavallerie beveiligd.

Na zich zoo goed mogelijk te hebben verschanst, heeft de burgerwacht eene commissie naar de residentie van de Koningin-Regentes gezonden, ten einde H. M. negen voorstellen aantebieden. Van welken aard die voorstellen waren wordt niet gemeld, doch de inhoud kan genoegzaam worden opgemaakt uit zekere proclamatie, die de opstandelingen op de koninklijke drukkerij, welke zij al mede in bezit hadden genomen, hebben laten drukken. In deze proclamatie werd het wegzenden verlangd van de tegenwoordige Ministers, als lieden, die den troon onteerden, de factie der Carlisten in de hand werkten en de regeringloosheid bevorderden; en werden voor het overige de bewoners van Madrid gerust gesteld door de verzekering, dat voor de veiligheid hunner eigendommen zoude worden gewaakt.

Zoo stonden de zaken in den ochtend van den 16den. Men wilde, dat er reeds eene Junta van Oppositanten was gevormd, onder voorzitting van den heer *Isturiz*, ten einde te voorzien in zoodanige daden van bestuur, als de omstandigheden zouden vorderen. Men wachtte met ongeduld het antwoord van de Regentes, die zich steeds op la Granja bevond, en mij duchtte het ergste, bijaldien dit antwoord niet mogt voldoen aan de begeerte der opstandelingen, die de generaal *Quesada* herhaalde malen te vergeefsch had getracht te bewegen, om uiteen te gaan en den gang der gebeurtenissen rustig af te wachten. Zoo men echter ons laatst bericht, hetwelk den loop van heden alhier moet zijn aangelegen, mag gelooven, moeten de zaken in den avond van den 16den op het onverwachtst eene gelukkige wending hebben genomen, en moeten de manschap

pen der burgerwacht, door hunne officieren verlaten, zonder een gemeenschappelijk hoofd en onderling verdeeld, al ras den moed hebben verloren; dermate, dat de troepen van de bezetting, bestaande uit vijf battaillons, eenige ruiterij en voorzien van twaalf stukken geschut, een gunstig oogenblik hebben kunnen waarnemen, om de geheele burgerwacht op de Plaça-mayor intesluiten, het meerendeel derzelve aldaar te ontwapenen en, *zonder het plegen van geweld*, de menigte te bewegen, om zich te verstrooijen; met dat gevolg, dat de Regentes, wel verre van gehoor te geven aan den eisch der opstandelingen, om hare Ministers wegtezenden en dezelve te doen vervangen door meer liberale bewindslieden, een decreet heeft uitgevaardigd, waarbij Madrid in *staat van beleg wordt gesteld*.

In weerwil van deze boven verwachting gunstige afwending van het dreigendste gevaar, was de rust nog ver van hersteld. In den avond van den 17den waren reeds veertig moorden bekend, aan welke zich de aanhangers der verbolgen partijen wederzijds hadden schuldig gemaakt. De voormalige koninklijke vrijwilligers en de urbano's bragten elkander straffeloos om het leven. De ongerustheid bleef groot en men zag den naderenden nacht met angst te gemoet.

— Den 24 Augustus. De tijding, dat het Bewind der Spaansche Koningin den 17den een militair Bewind in Madrid heeft kunnen vestigen, en dat de oproerige burgerwacht uiteen gedreven is, en waarschijnlijk zal worden ontbonden, is ten volle bevestigd. De generaal *Quesada* heeft veel tot deze wending der zaak toegebragt. Toen hij de eerste reize de opstandelingen wilde ter rede zetten, is hij met snaphaanschoten begroet; doch dit heeft hem niet afgeschrikt.

— De telegraaf meldt de aankomst van den generaal *Evans*, te San Sebastian, met 1500 man Britsche hulp-troepen. Een der Engelsche regimenten is in der haast naar Bilbao vertrokken, welke plaats weder door dom *Carlos* werd bedreigd.

— Den 25 Augustus. De discussien over de wet op de drukpers en wat daarmede in verband staat zijn gisteren voortgezet.

— De Minister *de Brogli* heeft bij die gelegenheid het woord gevoerd en de voorgestelde wetten met veel vuur verdedigd. Hij heeft gemeend, dat de thans bestaande orde van zaken niet langer zoude kunnen duren, bijaldien de onderscheidene facties mogten voortgaan met aan de eene zijde de republiek, en aan den anderen kant de restauratie te prediken; dat het hoog tijd werd, om den Koning tegen hoon en het regerings-beginsel tegen verguizing te beschermen. De Minister heeft wijders de censuur voor de toonneelstukken met nadruk verdedigd, en beweerd, dat de losbandigheid, die in dezen bestaat, de beschaving der natie onteert. Zijne redevoering heeft eene bijzondere geestdrift onder de minsterlijken doen ontstaan. De algemeene beraadslagingen zijn gesloten.

— De oproerige bevolking der Spaansche hoofdstad moet zich, gedurende de woelingen der urbano's, zeer kalm en rustig hebben gedragen. Door de autoriteiten zijn gestrenge voorzorgen genomen tegen de vernieuwing van persoonlijke wraakoefeningen, welke in Spanje maar al te gemeen zijn.

— Den 26 Augustus. Gisteren zijn de beraadslagingen geopend over de bijzondere artikelen der voorgedragene wet tegen de drukpers. De heer *Royer Collard* heeft voor het eerst in vijf jaren in de Kamer gesproken en zich op eene ernstige wijze tegen het eerste artikel verklaard. Hij heeft niet ontveinsd, dat van de vrijheid der drukpers misbruik werd gemaakt, maar heeft tevens doen opmerken, dat, zoo men deze vrijheid wil behouden, men altijd eenig misbruik moet dulden, omdat het niet mogelijk is, om op eene redelijke wijze, onder dergelijke voorwaarde, alle misbruik te verhinderen. Hij heeft zich al mede beklaagd, dat onder de menigte der bevolking, sedert vijftig jaren, de eerbied voor de overheid en het ontzag voor de wet zoo zeer verzwakt is; en heeft zulks doen voorkomen als een natuurlijk gevolg van den loop der gebeurtenissen en van de herhaalde omwentelingen, waarbij het stoffelijk geweld zoo dikwerf over de wet heeft gezegevierd. Hij heeft echter tevens betuigd, de hoop niet te hebben verloren van dit kwaad te boven te komen, maar heeft gemeend, dat het middel, hetwelk men thans daartoe wil bezigen, hetzelve zal verergeren, dat de wet in zich zelve onredelijk is; dat zij listig is in hare onderdeelen, en bestemd schijnt, om meer uitteverken, dan men thans nog durft openbaar maken.

— Men heeft geene nadere berigten uit Madrid dan van den 19den des ochtends.

FRANKFORT, den 20 Augustus.

De Roomsch-Katholijke gemeente Oberweil, in het Bazeler-landschap, geweigerd hebbende den door de Regering en den Bisschop aangestelden Pastoor te ontvangen, en aan de Land-Jagers, welke denzelven verzelden, zulk eenen tegenstand geboden hebbende, dat twee derzelven dood-gebleven zijn, heeft de Land-Raad 700 man te Oberweil doen binnenrukken en zijn reeds verscheiden der inwoners gebonden te Liestal opgebragt. Over het algemeen heerscht er tegenwoordig onder de Roomschen in Zwitserland veel verschil van gevoelens over de magts-oefening in kerkelijke zaken.

— Te Berlijn is eene Koninklijke ordonnantie bekend gemaakt, houdende zoowel vernieuwing der vroegere bepalingen tegen volksoploopen en oproerige bewegingen, als nieuwe en zeer gestrenge aanvullingen daarvan.

— De Turksche Gezant ontvangt te Weenen zeer

blijken van onderscheiding.

— Nog altijd schijnt het onzeker, of de wankelende gezondheid der Keizers van Oostenrijk hem wel toe zal laten de reis naar Töplitz te doen. Mogt hij niet kunnen derwaarts gaan, dan zou, zegt men, Keizer *Nicolaas* hem te Weenen komen bezoeken.

— Den 21 Augustus. Den 9den dezer was het geheele Russische leger-corps, zijnde het 3de, hetwelk bestemd is voor de wapen-oefening bij Kalisch, aldaar aangekomen. Hetzelve is gelegerd aan den regter oever der Prosna, en bestaat uit 3 divisien infanterie, uitmakende 48 bataillons, en uit eene divisie ruiterij van 24 eskadrons. Het geheele corps staat onder bevel van den generaal *Rudiger*, en telt 45 à 48000 man met 116 stukken geschut. De Russische armee heeft zes dusdanige leger-corpsen, en een garde- en een grenadier corps bijna van gelijke sterkte. Behalve het genoemde corps worden nog te Kalisch verwacht de te Dantzig gelande en reeds naar Polen op marsch zijnde keur-battaillons der garde en der grenadiers. Deze keur-battaillons zullen met de insgelijks reeds op marsch zijnde Pruissische troepen een reserve-corps uitmaken.

— In Silezie zijn dezer dagen het 6de Pruissische armee-corps tusschen Bellau en Furstenau, en het 5de bij Liegnitz vereenigd. In de eerste dagen van September zullen deze corpsen (welke deels uit linie-, deels uit de daarbij behoorende landweer-regimenten bestaan, en welke te zamen 53 battaillons, 56 eskadrons en 24 batterijen sterk) eik afzonderlijk manoeuvres verrigten in tegenwoordigheid van H.H. M.M den Koning van Pruissen, den Keizer van Rusland en verscheidene andere Vorstelijke personen.

— Den 23 Augustus. Z. M. de Koning van Pruissen heeft dezer dagen de geloofsbrieven aangenomen van den nieuwen Engelschen Gezant, sir *Robert Adair*.

— De Keizer en Keizerin van Rusland, benevens de overige vorstelijke personen, die Hoogstdenzelven vergezellen, zijn in den laten avond van den 16den, te Dantzig gearriveerd.

H. M. de Koning van Pruissen en H. D. de Vorstin v. *Liegnitz* zijn van Berlyn naar Silezie vertrokken.

H.H. M.M. de Keizer en Keizerin van Rusland, alsmede Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, zijn den 18den van Dantzig vertrokken, zich mede naar Silezie begevende. H. M. de Keizerin is den 20sten met hare zuster, Prinses *Frederik* der Nederlanden, en met hare dochter, de Grootvorstin *Olga*, en haren zoon, den Grootvorst *Konstantyn*, te Frankfort an de Oder aangekomen.

De GEDEPUTEERDE STATEN der provincie *DRENTHE* brengen ter kennis van een ieder dien zulks zoude mogen aangaan, dat door eene Commissie uit derzelver midden, op Woensdag den 30sten September aanstaande, een aanvang zal worden gemaakt met de Inspectie der Hoofd- en Buitenvaarten, mitsgaders van alle de daarmede verbonden wijken en kanalen en van de stouwen van wijken en slooten enz., in de Hoofdvaart uitwaterende of met dezelve gemeen liggende, speciaal ook die van de Havelter en Uffelter hoofdvaart in de Steenwijkerberg of Nijeveensche-wijk en van al hetgeen met dezelve in verband staat en bij het reglement op het gebruik van gemelde vaarten, gearresteerd bij Zr. Ms. besluit van den 18den Maart 1819 No. 1, aan den schouw is onderworpen. En worden mitsdien de pandpligtigen gewaarschuwd, tegen gemelden tijd hunne panden in de voorhoemde Vaarten, Vaartswallen, Wijken, Nokslooten, mitsgaders de Waterstoepen, Bruggen, Pompen, Draanvonders en andere Waterwerken, benevens al hetgeen verder ten hunnen laste is, in schouwbaren staat te hebben, tot voorkoming van schade.

Aldus gedaan in onze Vergadering te Assen, den 25sten Augustus 1835.

De Gedeputeerde Staten voorn.,
D. J. VAN RIJCK.
Ter ordonnantie van Dezelven,
W. H. HORSTEDE Jr.

[illegible] *dingsdag*, *woensdag* en *donderdag* den 22, 23 en 24sten September 1835. De dag van *woensdag den 23sten zal méér bijzonder voor den handel in Vee* bestemd zijn. Voor het *plaatsen* van *Tenten*, *Kramen*, *Stallen enz.*, zal *géene recognitie*, *hoegenaamd*, gevorderd worden. — *Ten minste twee* dagen *voor* de Kermis zal men, het zij *mondeling*, het zij *schriftelijk*, doch in dat geval met *vrachtvrije* brieven, ter Secretarie moeten aangeven, de *lengte* en *breedte* der *Tenten*, *Kramen*, *Stallen enz.*, om in de loting te kunnen deelen. *Landloopery*, *Bedelary en Dobbelary zullen ten strengste worden geweerd.*

Heden beviel, door Gods goedheid, mijne geliefde echtgenoote, *Alberdijnna Manting*, van eene welgeschapene dochter.

J. A. ZUIDEMA.

Leut, den 24 Augustus 1835.

Deze is strekkende tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

PRIJS-COURANT DER NEDERL. EFFECTEN.

Amsterdam, den 28 Augustus.

Werk. Schuld 2½ pct. 53⅛ à 54⅛	Kans-billetten .. 23⅝ à 24
Ditto 5 pct. . . . 101 à ⅛	Amort. Syndikaat 92⅝ à 93⅛

Te Assen, bij C. VAN GORCUM, *Provincialen Drukker.*